

Místní agenda 21

Rozvoj venkova

Místní agenda 21

- Kvalita veřejných služeb
- Principy trvale udržitelného rozvoje
- Strategické řízení
- Participace občanů

Vývoj Agendy 21

- Světová konference OSN
 - O životním prostředí a rozvoji
 - Rio de Janeiro
 - 1992
 - Summit Země
 - Deklarace o životním prostředí – Charta Země
 - Agenda 21
 - 178 vlád
- Výbor OSN pro trvale udržitelný rozvoj
 - 1993

Symbolika pojmu Místní agenda 21

- Místní
 - Zohlednění místních specifik, zvláštností a hodnot
- Agenda
 - Společně dohodnutý program žádoucích činností
- 21
 - Zohlednění přemýšlení v dlouhodobém časovém horizontu

Trvale udržitelný rozvoj

- Definice
 - Rozvoj umožňující uspokojovat současné potřeby lidstva bez ohrožení možnosti budoucích generací uspokojovat jejich potřeby
- Rovnováha
 - Kvalita životního prostředí
 - Socioekonomický rozvoj

Problémy trvale udržitelného rozvoje

- Vyčerpávání neobnovitelných zdrojů
- Nadměrné užívání obnovitelných zdrojů a přírody
- Problém spravedlnosti
 - Mezi lidmi
 - Mezi národy
 - Vyčerpávání zdrojů průmyslovou částí světa snižuje možnosti ostatních zemí světa a potenciál budoucích generací

Principy udržitelnosti společenství

- Místní potřeby – místní zdroje
- Ochrana rozmanitosti přírody
- Dostupnost pitné vody a dostatku jídla při dostatečné kvalitě
- Možnost získat odpovídající bydlení
- Možnost získat uspokojivou práci
- Místní ekonomika různorodá a nezávislá jen na několika málo provozovatelích
- Rozvoj sídel a krajiny v souladu s urbanistickými zásadami

Principy udržitelnosti společenství

- Zdraví člověka
 - Bezpečné a zdravé životní prostředí
 - Dostupnost zdravotních služeb
 - Důraz na prevenci
- Přístup ke službám
 - Ne na úkor životního prostředí
 - Nejen pro ty, kdo vlastní auto
- Přístup k
 - Vzdělání
 - Profesionální příprava
 - Poznání a informace

Principy udržitelnosti společenství

- Participace občanů na rozhodování
- Dostupnost příležitostí k využívání volného času
- Ochrana kulturní rozmanitosti a místních zvláštností

Agenda 21

- Podrobný akční plán
- Stanovuje iniciativy v oblasti životního prostředí
- Základní jednotka společnosti
 - Místní společenství – obec
- Struktura
 - 4 části
 - 40 kapitol
 - Programové oblasti
 - Východiska
 - Cíl
 - Činnosti
- Souvislosti
 - Ekologické
 - Sociální
 - Ekonomické
 - Kulturní politické

Tématické oblasti

● ČÁST I. – SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÉ ROZMĚRY

- Mezinárodní spolupráce při urychlování udržitelného rozvoje v rozvojových zemích a související domácí politika
- Boj proti chudobě
- Změna vzorů spotřeby
- Dynamika demografického růstu a udržitelnost

- Ochrana a podpora lidského zdraví
- Podpora udržitelného rozvoje lidských sídel
- Integrace životního prostředí a rozvoje do rozhodování

● ČÁST II. UCHOVÁVÁNÍ A ŠETRNÉ VYUŽÍVÁNÍ ZDROJU A HOSPODAŘENÍ S NIMI VE PROSPĚCH ROZVOJE

- Ochrana atmosféry
- Integrovaný přístup k plánování a hospodaření s územními zdroji
- Boj proti odlesňování
- Péče o křehké ekosystémy: boj proti desertifikaci a suchu
- Péče o křehké ekosystémy: udržitelný rozvoj horských oblastí
- Podpora udržitelného rozvoje zemědělství a venkova
- Uchování biodiverzity
- Environmentálně šetrnější využívání biotechnologií
- Ochrana oceánů, všech druhů moří, včetně uzavřených a částečně uzavřených moří a pobřežních oblastí a ochrana, racionální využívání a rozvoj živých zdrojů v nich
- Ochrana kvality a zásob sladkovodních zdrojů: aplikace integrovaných přístupů k rozvoji, využívání zdrojů vody a hospodaření s nimi
- Environmentálně šetrnější nakládání s toxickými chemickými látkami, včetně prevence nezákonné mezinárodní přepravy toxických a nebezpečných produktů
- Environmentálně šetrnější nakládání s nebezpečnými odpady, včetně prevence jejich nezákonné mezinárodní přepravy
- Environmentálně šetrnější nakládání s pevnými odpady a otázky související s tekutými odpady
- Bezpečné a environmentálně šetrnější nakládání s radioaktivními odpady

Tématické oblasti

- ČÁST III. POSILOVÁNÍ ÚLOHY DŮLEŽITÝCH SKUPIN
 - Celosvětová opatření pro zapojení žen do udržitelného a spravedlivého rozvoje
 - Děti a mládež v udržitelném rozvoji
 - Uznání a posilování úlohy domorodých obyvatel a jejich komunit
 - Posilování úlohy nevládních organizací: partnerů pro udržitelný rozvoj
 - Iniciativy místních úřadů na podporu Agendy 21
 - Posilování úlohy pracujících a jejich odborových organizací
 - Posilování úlohy podnikání, obchodu a průmyslu
 - Vědecká a technická obec
 - Posilování úlohy zemědělců
- ČÁST IV. PROSTŘEDKY IMPLEMENTACE
 - Finanční zdroje a mechanismy
 - Transfer environmentálně šetrnějších technologií, spolupráce a vytváření potenciálu
 - Úloha vědy v udržitelném rozvoji
 - Podpora vzdělávání, veřejného povědomí a odborného školení
 - Národní mechanismy a mezinárodní spolupráce při vytváření potenciálu v rozvojových zemích
 - Mezinárodní institucionální uspořádání
 - Mezinárodní právní nástroje a mechanismy
 - Informace pro rozhodování
 - Zkratky
 - Poznámky k vybraným základním pojmům textu Agendy 21

Agenda 21 vs. Místní agenda 21

- Agenda 21
 - Principy trvale udržitelného rozvoje v globálním měřítku
- Místní agenda 21
 - Regionální
 - Místní
 - Vlastní strategie udržitelného rozvoje

Místní agenda 21

- 28. kap. Agendy 21
 - Důraz na klíčovou úlohu
 - místních samospráv
 - místních úřadů
 - Při
 - Výchově společnosti
 - Mobilizaci zdrojů
 - Reakci na podněty veřejnosti
 - Aktivní participace občanů

Aplikace Místní agendy 21

- Proces
 - Zkvalitňování
 - Správy věcí veřejných
 - Strategického plánování (řízení)
 - Zapojování veřejnosti
 - Využívání poznatků o udržitelném rozvoji
 - →zvýšení kvality života

Přínosy

- Kvalita života obyvatel
- Spokojenost obyvatel
- Kvalita životního prostředí
- Společná vize rozvoje obce
- Participace občanů
- Rozvoj demokracie
- Zachování místních hodnot
 - Kulturních, společenských, přírodních

Role územní samosprávy v rozvoji

- Regulační nástroje k činnosti v území
- Plánování
- Poskytování specifických služeb
- Správa veřejného majetku
- Informační role vzhledem k
 - Obyvatelům
 - Turistům
- Podpora spolupráce organizací
- Významný zaměstnavatel
- Významný spotřebitel

Příklady aktivit

- Obnova památek
- Podpora tradičních řemesel
- Udržitelná turistika
- Podpora vhodného podnikání
- Péče o seniory
- Rozvoj veřejných prostranství
 - Tyto činnosti jsou v souladu s Místní agendou 21 jen v případě, že jsou zahrnuty do dlouhodobé strategie

Kritéria Místní agendy 21

- Projekt Rady vlády pro udržitelný rozvoj v ČR
- 2005
- Místní společenství
 - 4 respektive 5 kategorií
- 21 kritérií

Kritéria Místní agendy 21

- Zájemci
 - 3 kritéria - formální
- Skupina D
 - Organizační struktura
 - Aktivní zapojování veřejnosti do plánování a rozhodování
 - 2 akce ročně
 - Prezentace činností a výstupů MA 21
 - Partnerství veřejné správy, občanů a podnikatelského sektoru
- Skupina C
 - Oficiální orgán samosprávy
 - Oficiálně schválený dokument k MA 21
 - Osvěta k udržitelnému rozvoji
 - Sledování a hodnocení procesu MA 21
 - Finanční podpora aktivit MA 21
 - Pravidelné veřejné fórum TUV

Kritéria Místní agendy 21

- Skupina B
 - Strategie udržitelného rozvoje města/obce nebo strategický plán rozvoje města/obce respektující principy udržitelného rozvoje
 - Existence dílčích koncepcí
 - Systematická finanční podpora ze strany samosprávy
 - Získávání externích zdrojů
 - Stanovení a sledování vlastních indikátorů
 - Sledování mezinárodně standardizovaných indikátorů
 - Certifikované proškolení koordinátora
 - Výměna zkušeností z praxe v oblastech MA 21

Kritéria Místní agendy 21

- Skupina A
 - Oficiální orgán samosprávy pro udržování stavu udržitelného rozvoje
 - Management kvality ve veřejné správě (ISO, CAF, EMS, EMAS)
 - Praktické uplatnění principů udržitelného rozvoje

Zapojení k Místní agendě 21

- Obce
 - 113
- Kraje
 - 4
- Mikroregiony
 - 11
- Další organizace
 - 14
- Zájemci
 - 75 obcí
 - 3 kraje
 - 9 mikroregionů
 - 14 dalších organizací
- D
 - 18 obcí
 - 1 mikroregion (Podralsko)
- C
 - 14 obcí
 - 1 kraj (Vysočina)
 - 1 mikroregion (Drahanská vrchovina)
- B
 - 6 obcí (Chrudim, Litoměřice, Prostějov)
- A

Problémy spojené s Místní agendou 21

- Formálnost
- Krátkodobá perspektiva
- Podcenění participace veřejnosti
- Omezená kapacita životního prostředí